

Stan i dynamika cisa pospolitego *Taxus baccata* L. w drzewostanach na siedlisku boru wilgotnego i olsu rezerwatu przyrody „Jasień”

Present state and population dynamics of English yew *Taxus baccata* L. in the stands on site of the moist coniferous forest and of the alder swamp in the nature reserve “Jasień” (central Poland)

LESZEK BUJOCZEK¹, MAŁGORZATA BUJOCZEK², KRYSZYNA PRZYBYLSKA¹, RAFAŁ WARCICKI³

¹Katedra Urządzania Lasu

Uniwersytet Rolniczy im H. Kołłątaja

31-425 Kraków, al. 29 Listopada 46

e-mail: lbujoczek@gmail.com; lkul@ar.krakow.pl

²Katedra Dziedzictwa Przyrodniczo-Kulturowego, Ekologii Zwierząt i Łowiectwa

Uniwersytet Rolniczy im H. Kołłątaja

31-425 Kraków, al. 29 Listopada 46

e-mail: bujoczek.m@gmail.com

³Leśnictwo Kobieli Wielkie, Nadleśnictwo Radomsko

97-524 Kobieli Wielkie, Celina 1

Słowa kluczowe: cis pospolity, *Taxus baccata*, bór wilgotny, ols, dynamika drzewostanów, odnowienie naturalne.

Abstrakt: Dynamika zbiorowisk leśnych z obficie występującym cisem pospolitym *Taxus baccata* jest zagadnieniem stosunkowo mało znanym. Nieliczne dobrze zachowane stanowiska o powierzchni co najmniej kilkunastu hektarów należą do rzadkości. Jednym z nich jest rezerwat przyrody „Jasień” (19,77 ha), gdzie cis występuje na siedlisku boru wilgotnego oraz olsu. Praca przedstawia wyniki inwentaryzacji drzewostanu i odnowień z lat 2001 i 2007 uzyskane z 22 pięciopiętrowych stałych powierzchni rozłożonych systematycznie na obszarze rezerwatu. W zestawieniu z danymi publikowanymi z lat 1930 i 1959 ukazuje również długookresowe zmiany w populacji cisa. Drzewostany rezerwatu zarówno na siedlisku boru wilgotnego, jak i olsu posiadały wysoką zasobność (odpowiednio 356 m³/ha i 442 m³/ha), bardzo bogaty skład gatunkowy i złożoną strukturę pierśnic. Dodatkowo obficie reprezentowana była warstwa podrostu i podszytu. Porównanie obecnego (z roku 2007) stanu cisa z latami 1930 i 1959 wykazuje, że po początkowym wzroście liczebności jego zagęszczenie utrzymuje się na zbliżonym poziomie, a poszczególne osobniki przeżywają przechodząc do wyższych klas grubości. Odnowienie cisa szczególnie na siedlisku olsu jest nieliczne, a pojawiające się naloty nie dorastają do warstwy podrostu. Utrzymywanie się tej tendencji w przyszłości będzie prowadzić do zmniejszania się udziału cisa w składzie gatunkowym drzewostanów rezerwatu.